

пълно справедлива. Тѣ никого не щадѣха. И това вършеха не само мъжете, но и жените. Действията на последните най-вече поразяваха съ смѣлостъ и изобретателностъ. Ето примѣри отъ тая безмѣрна смѣлостъ и самонадѣяностъ. Известно е, че въ онова тревожно време мъжете отиваха да се сражаватъ въ Балкана съ враговетѣ, а въ селата се намираха изключително жените, които правилно и разумно се ползуваха отъ известни обстоятелства и винаги излизаха неувредени отъ тежкото положение. Тѣ поставяха предъ населените мѣста наблюдателни постове, на брой съобразно размѣра на населението, денемъ по една жена, а нощемъ — по две, та въ случай на поява на врага, веднага да съобщаватъ за това въ селото на жителите, които мигновено се укриваха въ потайни мѣста — само тѣмъ известни — заедно съ домашните си животни. И по тоя начинъ живота имъ биваше спасенъ.

Башибозуците узнаватъ въ какви села отсъствуватъ мъжете и смѣло отиватъ тамъ, безчинствуватъ по своему, при все че и не всѣкога сполучливо, благодарение смѣлостта и изобретателността на жените; често тѣ изплащаха това съ живота си, за което може да се посочи следния случай, станалъ около Панагюрище въ 1876 година въ едно не голѣмо село. Тукъ се появили около десетина башибозуци и не намѣрили нито хора, нито животни — при все, че имало прѣсни следи за тѣхното недавнашно присѣствие; но тѣ намѣрили много ракия, — оставена съ умисълъ да се напиятъ до самозабрава, като голѣми любители на тая влага и тогава да си видятъ съ тѣхъ смѣтката . . . Разбира се, и самите башибозуци били доволни отъ находката — и веднага започнали да пиятъ ракия. Пили извънредно много — до самозабрава. Настъпила нощъ — луна свѣтѣла. Внезапно тѣ чуватъ женски гласове, пѣщи пѣсни, слушатъ звуци ясно и близо; но пѣвиците не се виждатъ. Оказало се, че нѣколко смѣли жени започнали да пѣятъ изъ една засада, предъ която се намирала дълбока и широка яма — за копане на глина, за мазилка на жилищата; а ямата била така изкусно замаскирана, съ клони и трева, че напълно се сливала съ цвѣта на околната мѣстностъ. И башибозуците, свършено пияни, клатушкайки се на всички страни, се втур-